

Ю. О. СУЛІМА

*Юлія Олегівна Суліма, студентка магістратури
Київського національного університету імені Тараса
Шевченка*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОСКАРЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДАХ АДМІНІСТРАТИВНИХ АКТИВ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Оскарження адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації в адміністративних судах є досить поширеним способом захисту прав, свобод та інтересів осіб. Саме завдяки судовому захисту особа може захистити та відновити своє порушене право, зобов'язати суб'єкта публічної адміністрації вчинити певні дії, чи навпаки, утриматися від вчинення дій, скасувати акт та зобов'язати прийняти новий, який буде відповідати дійсності та нормам чинного законодавства.

Але варто враховувати той факт, що при судовому розгляді виникають певні проблеми, такі як затягування процесу, скасування рішень, прийнятих судами першої та апеляційної інстанцій, відмова у прийнятті позовних заяв тощо. Виникнення даних проблем на практиці зумовлює необхідність впровадження змін та доповнень чинного законодавства для удосконалення механізму захисту при порушенні прав, свобод та законних інтересів адміністративними актами.

Виникнення проблем під час оскарження адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації зумовлює необхідність внесення відповідних змін до нормативно-правових актів, якими регулюються відповідні відносини.

Питання оскарження адміністративних актів досліджували у своїх наукових працях такі вчені, як Б. В. Авер'янов, Н. В. Александрова, О. М. Бандурка, В. М. Бевзенко, Ю. П. Битяк, В. В. Гарашук, А. С. Євстигнєєв, С. В. Кальченко, Л. Є. Кисіль, В. К. Колпаков, Р. С. Мельник, В. І. Плюхович, М. І. Смокович, В. П. Тимошук, Н. В. Янюк та ін.

Метою наукового дослідження є аналіз механізму оскарження адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації, виокремлення проблем, що виникають при оскарженні адміністративних актів в адміністративних судах, та формування власних пропозицій щодо їх уникнення та удосконалення нормативно-правового регулювання розгляду справ щодо оскарження адміністративних актів в адміністративних судах.

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» передбачає, що здійснюючи правосуддя, суди є незалежними від будь-якого незаконного впливу. Правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак. Стаття 4 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) передбачає, що правосуддя в адміністративних справах здійснюється адміністративними судами; юрисдикція адміністративних судів поширюється на всі публічно-правові спори, крім спорів, для яких законом встановлений інший порядок судового вирішення. Відповідно до ст. 7 КАС України принципами здійснення правосуддя в адміністративних судах є: верховенство права; законність; рівність усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом; змагальність сторін, диспозитивність та офіційне з'ясування всіх обставин у справі; гласність і відкритість адміністративного процесу; забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень адміністративного суду, крім випадків, установлених цим Кодексом¹.

Загалом, оскарження адміністративних актів може здійснюватися двома шляхами: до органу, що видав відповідний акт, та у судовому порядку. Кожен із даних способів оскарження є результативним, а от ефективність вирішення залежить від того який саме акт оскаржується, враховуючи особливості в кожному індивідуальному випадку. Проте варто зауважити, що хоч оскарження в адміністративному суді є лише одним із засобів захисту порушених прав, даний спосіб беззаперечно залишається найбільш ефективним та повним.

Процес судового розгляду позовів щодо захисту порушеного права є, звичайно, об'єктивним та неупередженим. На це наголошує чинне законодавство України, в тому числі, про це йдеться в Конституції. Але на практиці зустрічаються непоодинокі випадки ігнорування судьями норм закону, упереджене ставлення до якоїсь із сторін процесу тощо. Проблеми, що виникають під час судового розгляду адміністративних позовів щодо оскарження адміністративних актів органів публічної адміністрації, не є поодинокими випадками і потребують впровадження певних змін, в тому числі на законодавчому рівні.

Як свідчить практика, через суб'єктивні (некомпетентність, неувважність, спрощений підхід тощо) та об'єктивні причини (складність правовідносин, велика кількість учасників процесу тощо) судами ухвалюються рішення, які не відповідають обставинам справи або нормам матеріального чи процесуального права².

Першою проблемою, що виникає при оскарженні адміністративних актів, є необґрунтована відмова у відкритті провадження в адміністративній справі. Відповідно до ч. 1 ст. 104 КАС України позов пред'явля-

ється шляхом подання позовної заяви до суду першої інстанції. Частина 2 ст. 107 КАС України вказує, що суддя відкриває провадження в адміністративній справі на підставі позовної заяви, якщо відсутні підстави для повернення позовної заяви, залишення її без розгляду чи відмови у відкритті провадження у справі³.

У КАС України чітко передбачено перелік підстав, при наявності яких суддя відмовляє у відкритті провадження в адміністративній справі, а саме: якщо заяву не належить розглядати в порядку адміністративного судочинства; у спорі між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав є такі, що набрали законної сили: постанова суду; ухвала суду про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі; ухвала про закриття провадження в адміністративній справі; ухвала про залишення позовної заяви без розгляду у зв'язку з пропуском строку звернення до адміністративного суду (крім випадків, коли така ухвала винесена до відкриття провадження в адміністративній справі); настала смерть фізичної особи чи припинено юридичну особу, які звернулися із позовною заявою або до яких пред'явлено адміністративний позов, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва. Даний перелік є вичерпним і розширенню не підлягає.

Прикладом необгрунтованої відмови є справа № 826/1992/13-а за позовом товариства з обмеженою відповідальністю до Відділу державної виконавчої служби Солом'янського районного управління юстиції у м. Києві про визнання дій протиправними, скасування постанови про стягнення з боржника виконавчого збору. Ухвалою від 18 лютого 2013 р. Окружний адміністративний суд міста Києва відмовлено у відкритті провадження в адміністративній справі. Суддя в ухвалі посилається на те, що оскільки в даному випадку учасником виконавчого провадження, а саме боржником, оскаржуються рішення та дії, вчинені в межах виконавчого провадження, на підставі виконавчого документу, виданого Господарським судом міста Києва в порядку господарсько-процесуального законодавства, дана справа не підсудна Окружному адміністративному суду міста Києва. Свою позицію обгрунтував ч. 4 ст. 82 Закону України «Про виконавче провадження» від 21.04.1999 № 606-XIV (в редакції, що діяла на момент постановлення ухвали), в якій йдеться про те, що рішення, дії чи бездіяльність державного виконавця або іншої посадової особи державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами до суду, який видав виконавчий документ, та Постановою Пленуму Вищого адміністративного суду України «Про внесення змін до постанови Пленуму ВАСУ від 13 грудня 2010 р. № 3 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства у справах із приводу оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби»⁴.

Апеляційна скарга на вищевказану ухвалу задоволена, ухвала 18 лютого 2013 р. скасована судом апеляційної інстанції, а справу направлено до суду першої інстанції. В ухвалі від 23 травня 2013 р. колегія суддів Київського апеляційного адміністративного суду зауважила, що юрисдикція адміністративних судів поширюється на справи з приводу оскарження постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, прийнятого у виконавчих провадженнях щодо примусового виконання усіх виконавчих документів незалежно від того, яким органом, у тому числі судом якої юрисдикції, вони видані та вказує на те, що ухвала суду першої інстанції, за змістом якої у відкритті провадження по справі відмовлено, підлягає скасуванню.

Після направлення справи до суду першої інстанції ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 13 червня 2013 р. справу призначено до розгляду.

Особливістю у вказаній справі є також те, що в даному випадку, після отримання ухвали Окружного адміністративного суду міста Києва про відмову у відкритті провадження в адміністративній справі від 18 лютого 2013 р., позивачем було подано скаргу і в Господарський суд міста Києва. У той час, коли адміністративний позов було прийнято до розгляду лише після апеляційної скарги на ухвалу про відмову, у господарському суді скаргу одразу ж прийнято до розгляду. Більше того, ухвалою від 3 квітня 2013 р. Господарського суду міста Києва скаргу задоволено.

Стаття 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачає, що суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстав умисної або внаслідок недбалості незаконної відмови в доступі до правосуддя (у тому числі незаконної відмови в розгляді по суті позовної заяви, апеляційної, касаційної скарги тощо) або інше істотне порушення норм процесуального права під час здійснення правосуддя, що унеможливило учасниками судового процесу реалізацію наданих їм процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків або призвело до порушення правил щодо юрисдикції або складу суду.

Хоч законом і передбачена дисциплінарна відповідальність суддів за необгрунтовану відмову у прийнятті позову до розгляду, все ж зустрічаються непоодинокі випадки таких відмов. Вирішенням може стати притягнення до відповідальності не лише конкретного судді у випадках, коли судами апеляційної, касаційної інстанцій скасовуються відповідні ухвали про відмову у прийнятті апеляційного позову до розгляду, а й Голови суду у випадку відсутності відповідної реакції на явні порушення такого роду.

Виходячи з вищевикладеного, необхідно зауважити і про таку проблему, що виникає при оскарженні адміністративних актів органів публічної адміністрації, як визначення підсудності. Наприклад, що стосується адміністративних актів державної виконавчої служби.

Оскарження адміністративних актів державної виконавчої служби в Україні регулюється різними нормативно-правовими актами, які передбачають різні правила оскарження, встановлюють різну підвідомчість справ щодо оскарження таких актів, визначають різні судові інстанції, уповноважені на здійснення судочинства у таких справах⁵. Це стає причиною звернення скажника у суди, до підсудності яких не належить розгляд подібних скарг.

Відповідно до ст. 121² Господарського процесуального кодексу України від 06.11.1991 р. №1798-ХП скарга на рішення, дії чи бездіяльність органів державної виконавчої служби, приватних виконавців щодо виконання судових рішень господарських судів може бути подана стягувачем, боржником або прокурором протягом десяти робочих днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення її прав, свобод і законних інтересів, крім рішень виконавця про відкладення проведення виконавчих дій, які можуть бути оскаржені протягом трьох робочих днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення її прав, свобод і законних інтересів⁶. Пункт 9.1. Постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 р. № 9 «Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів України» встановлює, що скарги на дії чи бездіяльність органів державної виконавчої служби щодо виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів розглядає виключно місцевий господарський суд, яким відповідну справу розглянуто у першій інстанції, тобто той господарський суд, що видав виконавчий документ (наказ чи ухвалу), і в тому ж складі суду (якщо цьому не перешкоджають об'єктивні обставини, такі як звільнення судді, його хвороба, перебування у відпустці тощо). Дана позиція є вірною та ефективною з огляду розгляду скарг судом по суті. Адже розгляд скарги тим господарським судом, який видав наказ, більше того, тим же складом суду, забезпечить найбільш ефективний розгляд, з урахуванням усіх особливостей певної справи⁷.

Водночас, ст. 181 КАС України передбачає, що учасники виконавчого провадження (крім державного виконавця, приватного виконавця) та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій, мають право звернутися до адміністративного суду із позовною заявою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця порушено їхні права, свободи чи інтереси, а також якщо законом не встановлено інший порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності таких осіб.

Варто зауважити, що проблема підсудності справ щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності державних виконавців є актуальною як в теорії, так і на практиці. Адже різні нормативно-правові акти відсилають скажника до різних судів у залежності від того що саме підлягає оскарженню: рішення, дії або бездіяльність.

З даного приводу Верховний суд України у постанові від 26 лютого 2016 р. у справі № 6-3077цс15 приходить до наступного висновку. Скарга на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби подається до суду, який видав виконавчий документ. Отже, якщо законом встановлено інший порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби, то це виключає юрисдикцію адміністративних судів у такій категорії справ.

Відповідно до ст. 159 КАС України законним є рішення, ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм процесуального права. Обґрунтованим є рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні. За змістом ст. 11 КАС України суд вживає передбачені законом заходи, необхідні для з'ясування всіх обставин у справі, у тому числі щодо виявлення та витребування доказів з власної ініціативи. Суд повинен запропонувати особам, які беруть участь у справі, подати докази або з власної ініціативи витребувати докази, яких, на думку суду, не вистачає.

Для однакового трактування закону та уникнення позбавлення скажника можливості захистити своє порушене право через відмову розгляду таких скарг, варто чітко встановити підсудність, конкретизувавши перелік справ, підсудних для адміністративних судів, та виключивши норми, що відсилають осіб з однорідними позовними вимогами до різних судів. Наприклад, що стосується підсудності справ щодо оскарження рішень, дій або бездіяльності державних виконавців, а саме: врахувати постанову Верховного суду України від 26 лютого 2016 р. у справі № 6-3077цс15 та встановити, що скарга на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби подається до суду, який видав виконавчий документ. Насамперед, внести зміни до КАС України, а саме до ст. 181, виклавши її в наступній редакції: учасники виконавчого провадження щодо виконавчих документів, виданих адміністративним судом, (крім державного виконавця, приватного виконавця) та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій, мають право звернутися до адміністративного суду із позовною заявою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи органу державної виконавчої служби або приватного виконавця порушено їхні права, свободи чи інтереси, а також якщо законом не встановлено інший порядок судового оскарження рішень, дій чи бездіяльності таких осіб.

Однією із головних проблем, з якою стикається особа, що оскаржує адміністративний акт суб'єкта публічної адміністрації в судовому порядку, є ухвалення рішень адміністративними судами без повного та об'єктивного з'ясування усіх обставин у справі.

Яскравим прикладом є справа № 826/17011/13-а за позовом товариства з обмеженою відповідальністю до Державної податкової інспекції у Дарницькому районі Головного управління Міндоходів у м. Києві про скасування податкових повідомлень-рішень. Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 23 листопада 2013 р. позивачу відмовлено в задоволенні позовних вимог в повному обсязі. Ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду 21 травня 2014 р. згадану постанову залишено без змін. Натомість, ухвалою Вищого господарського суду України касаційну скаргу задоволено, постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 28.11.2013 р. та ухвалу Київського апеляційного адміністративного

суду від 21.05.2014 р. у справі № 826/17011/13-а скасовано, а справу направлено на новий судовий розгляд до суду першої інстанції. При цьому, судом касаційної інстанції встановлено, що судами попередніх інстанцій не було з'ясовано всіх обставин справи.

Ще одним прикладом є справа № 826/1837/13-а за позовом товариства з обмеженою відповідальністю до Державної податкової інспекції у Дарницькому районі міста Києва Державної податкової служби про скасування податкового повідомлення-рішення. Постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 16 квітня 2013 р. в задоволенні адміністративного позову відмовлено повністю. Натомість, постановою Київського апеляційного адміністративного суду від 13 серпня 2013 р. апеляційну скаргу на постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 16 квітня 2013 р. задоволено, останню скасовано та ухвалено нову, податкове повідомлення-рішення Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва Державної податкової служби від 10 вересня 2012 р. визнано протиправним та скасовано. Судом апеляційної інстанції зауважено, що при винесенні оскаржуваної постанови судом першої інстанції було допущено порушення норм матеріального права, що призвело до невірного по суті вирішення справи. Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 13 серпня 2015 р. касаційну скаргу Державної податкової інспекції у Дарницькому районі Головного управління Міндоходів у м. Києві залишено без задоволення, а постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 13.08.2013 у справі № 826/1837/13-а – без змін.

У справі №826/18441/15 за позовом товариства з обмеженою відповідальністю до Уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ «Єврогазбанк» про визнання протиправним та скасування наказу від 09 квітня 2015 року. Постановою від 24 листопада 2015 р. позовні вимоги товариства задоволено, а наказ визнано протиправним та скасовано. Постановою Київського апеляційного адміністративного суду у даній справі згадану постанову скасовано та прийнято нову, якою в задоволенні адміністративного позову товариства відмовлено. У суді касаційної інстанції розгляд скарги на постанову Київського апеляційного адміністративного суду розглядається до теперішнього часу, хоч ухвала Вищого адміністративного суду України постановила ухвалу про відкриття касаційного провадження ще 11 листопада 2016 року.

Певний відсоток рішень, що скасовуються є допустимим, адже інколи в суді апеляційної інстанції з'являються нові докази, які були невідомі чи не могли бути представлені в суді першої інстанції з об'єктивних причин, або ж виникли інші обставини, за яких рішення підлягає скасуванню. Але ситуацію, коли рішення скасовується з чіткою вказівкою судів вищих інстанцій на необ'єктивний розгляд справи чи неповне дослідження всіх обставин справи є недопустимим. Більше того, велика кількість таких рішень нівелює правосуддя як таке.

Вирішенням даної проблеми може стати притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів, рішення яких часто скасовуються.

Відповідно до ч. 2 ст. 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» скасування або зміна судового рішення не має наслідком дисциплінарну відповідальність судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли скасоване або змінене рішення ухвалено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

Таким чином, варто внести зміни до згаданої норми. Зокрема, встановити дисциплінарну відповідальність суддів за скасування або зміну судових рішень, кількість яких перевищує певний чітко визначений відсоток від загальної кількості ухвалених рішень.

Можна виокремити ще одну проблему, яка виникає при судовому розгляді скарг на адміністративні акти органів публічної адміністрації. Виходячи з того, що у своїй більшості відповідачем у адміністративних провадженнях є суб'єкт владних повноважень, рішення адміністративних судів першої інстанції часто схиляється на сторону останніх. При цьому, у судах апеляційної та касаційної інстанцій, де розгляд здійснюється колегіально, такі рішення скасовуються, ухвалюються нові чи направляються на новий розгляд. Приклади таких справ вже наводилися вище.

У даному аспекті варто звернути увагу на обсяг відповідальності, що покладається на певного суддю при розгляді ним справи одноособово. Зважаючи на це певні судді «знімають» з себе частину відповідальності, відмовляючи у позові, а потім ухвалюють рішення на користь позивача, вже після скасування першого рішення, посилаючись на скасування попереднього судом вищої інстанції.

Частина 2 ст. 24 КАС України вказує на те, що адміністративні справи розглядаються і вирішуються в окружному адміністративному суді та у місцевому загальному суді як адміністративному суді колегією у складі трьох суддів також з ініціативи судді в разі їх особливої складності. Вказана стаття дозволяє колегіальний розгляд справи в судах першої інстанції лише у випадках їх особливої складності. Однак справи, що не входять в дану категорію є не менш важливими та покладають на суддів не менший обсяг відповідальності. Доцільно було б встановити колегіальний розгляд справи, збільшивши кількість суддів для уникнення затягування розгляду.

Дане впровадження зменшило б кількість скасованих рішень, та позитивно вплинули б на об'єктивність розгляду справи та повноту дослідження всіх обставин справи.

Серед проблем, що виникають при судовому оскарженні адміністративних актів суб'єктів органів публічної адміністрації можна виокремити, наприклад, необґрунтовану відмову у відкритті провадження у справі, невизначену підсудність, скасування рішень першої інстанції при їх перегляді тощо. Чинне законодавство передбачає певну міру відповідальності за порушення, що вчиняються під час розгляду адміністративних

справ у судах. Але в деяких випадках така міра покарання не впливає на ефективне вирішення проблем, що виникають. Тому доцільно було б внести певні зміни до законодавства. Наприклад, запровадити притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів, рішення яких часто скасовуються; притягнення до відповідальності не лише суддю, рішення про відмову у відкритті провадження якого скасовано, а й Голову суду; внесення змін у чинне законодавство щодо уточнення підсудності справ; з метою зменшення відповідальності суддів при прийнятті рішень, встановити колегіальний розгляд справ не лише для справ, що мають особливі складнощі.

¹ Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35. – Ст. 1358.

² Бевзенко В. М. Адміністративні суди України : Навчальний посібник / Бевзенко Володимир Михайлович. – К.: Алерта; КНТ; 2006. – 271 с. – Ст. 121.

³ Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35. – Ст. 1358.

⁴ Про внесення змін до постанови Пленуму ВАСУ від 13 грудня 2010 року № 3 «Про практику застосування адміністративними судами законодавства у справах із приводу оскарження рішень, дій чи бездіяльності державної виконавчої служби»: Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України від 21 травня 2012 // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2012. – № 2.

⁵ Бевзенко В. М. Особливості оскарження адміністративних актів державної виконавчої служби / В. М. Бевзенко // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2011. – № 2 (4).

⁶ Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6 листопада 1991 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 6. – С. 56.

⁷ Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів України: Постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17 жовтня 2012 року // Вісник господарського судочинства. – 2012. – № 6. – Ст. 39.

Резюме

Суліма Ю. О. Проблемні питання оскарження в адміністративних судах адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації.

У статті досліджуються проблеми, що виникають під час розгляду справ в адміністративних судах щодо оскарження адміністративних актів суб'єктів публічної адміністрації. Виокремлено ключові порушення, що мають місце при оскарженні адміністративних актів до суду, запропоновано способи їх усунення. Обґрунтовано необхідність внесення змін до чинного законодавства щодо удосконалення розгляду адміністративними судами справ щодо оскарження адміністративних актів.

Ключові слова: оскарження в адміністративних судах, адміністративні акти, проблемні питання оскарження, суб'єкт публічної адміністрації.

Резюме

Суліма Ю. А. Проблемные вопросы обжалования в административных судах административных актов субъектов публичной администрации.

В статье исследуются проблемы, возникающие при рассмотрении дел в административных судах по обжалованию административных актов субъектов публичной администрации. Выделены ключевые нарушения, имеющие место при обжаловании административных актов в суде, предложены способы их устранения. Обоснована необходимость внесения изменений в действующее законодательство по совершенствованию рассмотрения административными судами дел по обжалованию административных актов.

Ключевые слова: обжалование в административных судах, административные акты, проблемные вопросы обжалования, субъект публичной администрации.

Summary

Sulima Y. Problematic issues appeal to the administrative courts of administrative acts of public administration entities.

The article deals with problems that arise during the proceedings before the administrative courts on appeals against administrative acts of subjects of public administration. Singled out key violations taking place in challenging administrative acts in court, suggested workarounds. The necessity of amending the current legislation on the improvement of the administrative courts of appeal cases concerning administrative acts.

Key words: appeal to the administrative courts, administrative acts appeal issues, the subject of public administration.